

354944 – چۈشۈرۈۋېتىلگەن تۆرەلمىدىن ئېلىنغان ھۆججەت يەر ئىشلىتىلىدىغان (كوۋىد 19) كورۇنا ۋاكسىنىسىنى ئەمەل شىنك ھۆكىمى توغرىسىدا

سۇئال

كورۇنا (كوۋىد19) ۋاكسىنىلىرىغا چۈشۈرۈۋېتىلگەن تۆرەلمىدىن ئېلىنغان ھۆججەت يەر ئىشلىتىلىدىكەن، بۇ تۈردىكى ۋاكسىنىلارنى ئەمەل شى توغرا بولامدۇ؟. بۇ ھەقتە چۈشەنچە بېرىشىڭلارنى سورايمەن.

ئىخچام جاۋاب

ئەگەر ۋاكسىنىغا چۈشۈرۈۋېتىلگەن تۆرەلمىدىن ئېلىنغان ھۆججەت يەر ئىشلىتىلسە، بىز بۇ تۆرەلمىنىڭ ئەھۋالىنى بىلمىسەك، بۇ تەبىئى چۈشۈرۈۋېتىلدىمۇ ياكى شەرىئى يول بىلەن ياكى شەرىئى يولغا ئۇيغۇن بولمىغان شەكىلدە قەستەن چۈشۈرۈۋېتىلدىمۇ؟ ئەگەر بۇنىڭ ئەسلى مەنبەينىڭ ئېنىق ھارام ئىكەنلىكىنى كەسكىن جەزىملەشتۈرەلمىسەك، ئۇ ۋاقىتتا بۇ ۋاكسىنىنى ئەمەل شى توغرا بولىدۇ، چۈنكى شەيئەلەرنىڭ ئەسلى ماھىيىتى ھالالىقدۇر. بۇ مەسىلە مۇھىم بولغانلىقى ئۈچۈن تۆۋەندىكى تەپسىلى جاۋاپقا قارالسۇن.

تەپسىلى جاۋاب

بارلىق گۈزەل ماختاشلار ئالەملەرنىڭ پەرۋەردىگارى بولغان ئاللاھقا خاستۇر. پەيغەمبىرىمىز مۇھەممەد ئەلەيھىسسالامغا، ئۇنىڭ ئائىلە تاۋابىئاتلىرى ۋە ساھابىلىرىغا ئاللاھ تائالانىڭ رەھمەت ۋە سالاملىرى بولسۇن.

بىرىنچى:

ۋاكسىنىغا ھۆججەت يەر غوللىرىنى ئىشلىتىشنىڭ ھۆكىمى.

ئەسلى مەنبەيى ئېنىق ۋە توغرا بولغان ھۆججەت يەر غوللىرىنى ۋاكسىنىغا ۋە دورىلارغا ئىشلەتسە توغرا بولىدۇ، ئاتا-ئانىسىنىڭ رۇخسىتى بىلەن، شەرىئى يول بىلەن چۈشۈرۈۋېتىلگەن ياكى تەبىئىي چۈشۈپ كەتكەن تۆرەلمىلەرنىڭ ھۆججەت يەرسىنى ئىشلىتىشمۇ شۇنىڭ جۈملىسىدىندۇر.

ئەسلى مەنبەيى ھارام بولغان-چەكلەنگەن بولسا بۇنىڭدىن ئېلىنغان ھۆججەت يەر غوللىرىنى ئىشلىتىش ھارام بولىدۇ-چەكلىنىدۇ، بۇ خۇددى شەرىئى يولغا ئۇيغۇن بولمىغان ھالەتتە قەستەن چۈشۈرۈۋېتىلگەن تۆرەلمىدىن ئېلىنغان، ياكى ئىئانە قىلىنغان

تۇخۇمدان بىلەن ئىئانە قىلىنغان جانلىق ئىسپىرىمنىڭ ئارىسىنى قەستەن چاڭلاشتۇرۇپ ئۇنىڭدىن تۆرەلمە ئىشلەپ چىقىرىپ ھۈجەيرە ئېلىشنى مەقسەت قىلغانغا ئوخشاشتۇر.

2003-يىلى مەككە مۇكەررەمىدە ئۆتكۈزۈلگەن ئىسلام دۇنياسى ئىتتىپاقىغا تەۋە بولغان "ئىسلام پىقھى ئاكادېمىيىسىدە" "ھۈجەيرە غوللىرىنى تىرىش ۋە يۆتكەش، شۇ ھۈجەيرىلەرنىڭ مەنبەسىنى تەپسىلىي بايان قىلىش" تېمىسىدا ئۆتكۈزۈلگەن ئون يەتتىنچى قېتىملىق قۇرۇلتايدا قارار قىلىنغان باياناتلارنىڭ مەزمۇنى 108125 - نومۇرلۇق "غوللۇق ھۈجەيرىلەرنىڭ ھۆكۈمى" ناملىق سوئالنىڭ جاۋابىدا تەپسىلىي بايان قىلىنغان بولۇپ، قارارنىڭ تېكىستى ئۇزۇن بولغانلىقى ئۈچۈن شۇ سوئالنىڭ جاۋابىغا مۇراجىئەت قىلىشنى توغرا كۆردۈق.

ئىككىنچى:

ۋاكسىنا ئەملەشنىڭ ھۆكۈمى.

يۇقىرىدا بايان قىلىنغان "ئىسلام پىقھى ئاكادېمىيىسى قارارىدا" مۇنداق دېيىلگەن: بارلىق دۆلەتلەرنىڭ تۆرەلمىنىڭ ئەزالىرى ۋە ھۈجەيرىسىنى ھاسىل قىلىش ئۈچۈن تۆرەلمە چۈشۈرۈۋېتىشكە قارشى تۇرۇشى زۆرۈر بولىدۇ، قانۇنسىز يوللار بىلەن ئېلىنغان ھۈجەيرىلەردىن پايدىلىنىش ۋە ئۇنى ساقلاشتا ئۇلار بىلەن ھەمكارلىشىش توغرا بولمايدۇ. دىنى جەھەتتە ئىشەنچلىك بولغان شىركەتلەرنىڭ بۇ ھۈجەيرىلەرنى شەرتى يول بىلەن توپلاش ۋە ئۇنىڭدىن كېيىن ئاشۇ ھۈجەيرىلەرنى تېرىش ئېھتىياجلىق بولغان كىشىلەرنى داۋالاش ئىشلىرىغا ئىگە بولىشى زۆرۈر بولىدۇ. لېكىن شۇنداقتمۇ، چۈشۈرۈۋېتىلگەن تۆرەلمىدىن ئېلىنغان ھۈجەيرە ۋاكسىنىغا ئىشلىتىلگەن بولسا، بىز بۇ تۆرەلمىنىڭ تەبىئىي يول بىلەن چۈشۈرۈۋېتىلگەنمۇ ياكى قانۇنلۇق ياكى قانۇنسىز يوللار بىلەن قەستەن چۈشۈرۈۋېتىلگەنمۇ بۇنى بىلمىسەك، شەيئىلەرنىڭ ئەسلى ھالال بولغانلىقى ئۈچۈن، يەنى بۇ ھۈجەيرىنىڭ مەنبەسىنىڭ ھارام ئىكەنلىكى كەسكىن بولمىغانلىقى ئۈچۈن، ئۇ ۋاقىتتا بۇ ۋاكسىنىنى ئۇدۇرۇشنىڭ توغرا بولدىغانلىقى ئېنىق بولىدۇ.

ئاللاھ تائالا ھەممىدىن ياخشى بىلگۈچىدۇر.